

DRIKKEVANDET

Hjælp med at passe på det rene drikkevand

Hej - du kender det
krystalklare drikkevand, men
hvor kommer det fra?

Miss Chrystal

Rundt om vandet

1.

Når vejret er varmt, fordamper vandet i havene, søerne og åerne og bliver til skyer på himlen.

2.

Når damp i en sky køles ned, samles det til dråber, også kaldet fortætning. Vægten gør, at de falder til jorden som regn. Hvis afkølingen er ekstra stor, falder det som sne eller slud.

7.

Når vandet har været brugt, ender det ved rensesanlægget. Her fjernes alle urenheder, før vandet sendes tilbage til fjorden, søen eller åen. Det store kredsløb starter forfra.

6.

Det rene vand sendes gennem rør i jorden ud til alle husstande. Der er tryk på vandet – det sikrer trykforøgerstationer eller vandtårne for. Så er det ellers bare at åbne for hanen.

5.

Gennem borerer ned til de jordlag, hvor vandet ligger, henter vandværket vandet op. Vandet iltes og sendes gennem sandfiltre, og råvandet omdannes til det fineste drikkevand. Vandværket tjekker løbende, at kvaliteten af vandet er i orden.

3.

Når regnen falder på jorden, begynder en lang rejse for dråberne. De siver ned gennem jordlagene og ender som grundvand. Grundvandet ligger i lag i jorden.

4.

Der dannes mest grundvand om vinteren. Om sommeren bruger planterne en stor del af regnen, og når det er varmt, fordamper en masse regn.

Værd at vide om vand

Hver dansker bruger ca. 106 liter vand om dagen

De går til:

Personlig hygiejne (ex. bad og tandbørstning).....	38 liter
Toiletskyl	29 liter
Tøjvask	14 liter
Opvask/rengøring	11 liter
Mad/drikke	7 liter
Øvrigt.....	7 liter

- I Danmark bruger vi grundvand som drikkevand. Andre lande bruger man vand fra havet, søer og åer. Så skal man rense det for bakterier og en masse stoffer som salte, microstoffer m.v. og det er meget dyrt.
- Fra en vanddråbe rammer jorden, til den når ned til grundvandet, går der mellem 5 og 80 år, alt efter om det er sandjord eller lerjord, som vandet skal sive igennem.
- Kun en 1/5 af årets nedbør (regn, sne, slud) bliver til grundvand. Resten løber bort i kloak og drænsystemer.
- Er jorden fyldt med kemikalier og sprøjtegifte, kan regnen under nedsivningen trække giftstofferne med ned til grundvandet og grundvandet forurenes.
- Vand fra vandhanen er kontrolleret og indeholder ikke skadelige stoffer. Det er altid dejlig koldt og friskt.
- Køber du vand i butikkerne, betaler du nemt 10 kr. for 1/2 liter. Fylder du flasken op med vand fra vandhanen, koster det kun 0,025 kr. Det er altså 400 gange billigere – og så er vandet endda bedre fra vandhanen, da det er friskere.

Vidste du at...

- Vand er bedre til at slukke tørsten end alle andre drikkevarer. Det er fyldt med mineraler – og uden fedende sukker!
- Man kan leve en måned uden mad – men kun 1 uge uden vand!
- Voksne skal helst drikke 1,5 liter vand om dagen.
- Menneskets krop består af vandfyldte celler. Kroppen består af 70% vand.
- Jorden kaldes "den blå planet", fordi ca. 71 % af jordens overflade består af vand.

Spørgsmål til vandforsyningscirklen

Spørgsmål:

1.
2 børn køber hver 1 stk. 1/2 - liters flaske vand i en butik. Hver flaske koster 10 kroner. Hvor mange flasker vand kunne de have fået tilsammen, hvis de havde valgt at tappe vandet fra vandhanen?

2.
Hjemme hos Ivan har de monteret en vandsparer på bruseren. Ivan tager bad 1 gang om dagen. Hos Søren har de ikke en vandsparer på bruseren. Søren tager også bad 1 gang om dagen. Hvor mange liter vand sparer Ivan i forhold til Søren om

dagen:

---

ugen:

året:

3.
Per sparer på vandet, når han bader. Han lader ikke vandet løbe, når han sæber sig ind og putter shampoo i håret. Vandet løber derfor 2 min. mindre, end det ellers gør, når han går i bad. Hvor mange kroner sparer Per om året ved det?

4.
John går i karbad hver anden uge - det vil sige 26 gange på et år. Hvor meget vand bruger John i alt om året på sine karbade?

5.
En familie bruger 120 m³ vand om året. Hvor meget skal de betale for det? (Regn med en pris på 39 kroner pr. m³).

6.
En dryppende vandhane kan give et spild på 27 liter rent vand i døgnet. Hvor mange liter er det om året?

Hvor mange m³ bliver det om året?

FAKTABOKS:

1 m³ = 1000 L

1 l vand koster ca. 0,05 kr.

Alle oplyste tal i dette materiale er fra 2016.

Pas på vandet - spar, hvor du kan!

- En almindelig bruser bruger 10-20 liter vand i minuttet, mens en sparebruser bruger 6-10 liter.
- Forkorter du alle dine brusebade med 1 minut, kan du på et år spare mange penge på vand.
- Tager du karbad, bruger du op til 120 liter vand.
- Lad ikke vandet løbe, mens du børster tænder. Så kan du let spare vand for 100 kr. om året.

Horsens Vand A/S
Alrøvej 11
8700 Horsens

mail@horsensvand.dk
www.horsensvand.dk